

Ympäristönsuojelun valvontaraportti 2022

Turun kaupunki, Kaupunkiympäristö, ympäristönsuojelu

Vuonna 2022 toteutuneet kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle lainsäädännössä määrätyt valvontatehtävät sekä kaupungin ympäristönsuojelulle määräämät muut valvontatehtävät

Sisällys

Ympäristönsuojelun valvontaraportti 2022	2
Ympäristönsuojelulaki	2
1. YSL 27 ja 28 § mukaiset ympäristöluvut.....	2
2. YSL 115 § mukaiset yleiset ilmoituksenvaraiset kohteet.....	4
3. YSL 116 § mukaiset rekisteröitävät kohteet.....	4
4. Toiminnot, joilta ei edellytetä ympäristölupaa	5
5. YSL 118 § mukaiset meluilmoitukset.....	6
6. YSL 119-120 § koeluonteinen toiminta ja poikkeukselliset tilanteet	6
7. Maaperän pilaantuneisuuden valvonta	6
8. Ympäristönsuojelulain (527/2014) 16 luvun mukaisen jätevesien käsittelyn ja johtamisen valvonta viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla	7
9. Valtioneuvoston asetuksen eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (1250/2014) valvonta	8
10. Ympäristönsuojelumääräysten valvonta	9
Jätelaki	9
Merenkulun ympäristönsuojelulaki	11
Vesilaki	11
Vesihuoltolaki	12
Kalastuksen valvonta ja kalastusluvut	12
Maa-aineslaki	12
Luonnonsuojelualueiden valvonta	13
Metsästyslupien valvonta	13
Maastoliikennelaki	13
Ulkoilulain mukaiset leirintäalueilmoitukset	14
Tutkintapyynnöt	14
Arvio valvontasuunnitelman toteutumisesta	14

Ympäristönsuojelun valvontaraportti 2022

Rakennus- ja lupalautakunta hyväksyi ympäristönsuojeluviranomaisen valvontasuunnitelman vuosille 2021–2025 kokouksessaan 27.10.2021 (§ 307). Valvontasuunnitelma käsittää kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle lainsäädännössä määrätyt valvontatehtävät sekä kaupungin ympäristönsuojelulle määräämät muun lainsäädännön mukaiset valvontatehtävät. Kaikkiaan ympäristönsuojelussa valvontaan käytettiin vuoden 2022 aikana vajaat seitsemän henkilötyövuotta. Ympäristönsuojelun työt ovat lisääntyneet laajojen kaava-alueiden kehittämishankkeiden ja sitä kautta purku- ja rakennushankkeiden vuoksi. Muun muassa meluilmoitusten sekä valtiolta siirrettyjen, pilaantunutta maaperää koskevien valvontatehtävien määrä on lisääntynyt. Lisäksi siirtymäkausiin jälkeen jätevesivalvontaa viemäriverkoston ulkopuolisilla alueilla on jatkettu. Ympäristönsuojelussa on tarvetta lisäresursseille.

Ympäristönsuojeluviranomaisen taksa

Vuonna 2022 sovellettiin kaupunkiympäristölautakunnan 14.12.2021 § 499 hyväksymää ympäristönsuojeluviranomaisen taksaa, joka tuli voimaan 1.1.2022. Taksan mukaiset maksut perustuivat asian käsittelyn keskimääräiseen omakustannusarvoon, joka sisältää asian käsittelystä viranomaiselle aiheutuneet kokonaiskustannukset.

Ympäristönsuojelun tietojärjestelmät

Ympäristönsuojelun valvonnassa käytettiin apuna valtion valvontaviranomaisen kanssa yhteisiä ympäristönsuojelun tietojärjestelmän valvontaosaa (YLVA) ja maaperän tilan tietojärjestelmää (MATTI) sekä Trimble Locus Cloud -paikkatietojärjestelmää, joka korvasi Trimble WebMap ja Locus -ohjelmat vuonna 2022. Ympäristönsuojelun tietojen päivitys Locus Cloudiin aloitettiin vuoden 2021 aikana ja työ oli osittain kesken vuoden 2022 lopussa. Tarkoituksena on, että tiedot ympäristönsuojelun ja valtion valvontaviranomaisen valvomista ympäristöluvan- ja ilmoituksenvaraisista ja rekisteröidyistä kohteista sekä pilaantuneita maa-alueita koskevat päätösalueet näkyvät Locus Cloudissa, jolloin ne ovat myös kaupungin muiden organisaatioiden käytettävissä. Tiedot pilaantuneista maa-alueista on tallennettu Matti-järjestelmään ja tiedot luvan- ja ilmoituksenvaraisista ja rekisteröidyistä kohteista Ylvaan.

Lisäksi ympäristönsuojelussa on vuonna 2022 aloitettu selvitystyö sähköisen asioinnin mahdollistamiseksi sekä sähköisen dokumenttiarkiston käyttöönottamiseksi.

Ympäristönsuojelulaki

1. YSL 27 ja 28 § mukaiset ympäristöluvut

Ympäristöluvanvaraisia laitoksia valvottiin luvanhakuvaiheessa neuvotteluin ja tarkastuskäynnein. Luvan myöntämisen jälkeen laitosten toimintaa seurattiin tarkastuskäynnein ja vuosiraportein ympäristölupapäätöksen sekä valvontasuunnitelman ja -ohjelman mukaisesti. Lisäksi ympäristönsuojelun edustaja osallistui mahdollisuuksien mukaan valtion valvomien laitosten yhteistarkastuksiin Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kanssa sekä Etelä-Suomen aluehallintoviraston luvanhakuvaiheen tarkastuksiin.

Vuoden 2022 alussa Turussa oli 48 kunnan valvomaan ympäristöluvanvaraista laitosta, sekä 23 ympäristöluvanvaraista toimintaa, joilla ei ole aktiivista valvontatarvetta. Nämä ovat naapurussuhdelain 17 §:n perusteella ympäristöluvanvarainen rakennusten perustusten boori-bentoniittikäsittely sekä jätteiden ammattimainen tai laitosten käsittely, pääsääntöisesti ympäristöluvanvarainen jätteiden hyödyntäminen maarakentamisessa. Vuonna 2022 myönnettiin yksi uusi ympäristölupa ja tehtiin yksi päätös ympäristöluvan raukeamisesta, koska luvan mukaista toimintaa tai sen aloittamisen kannalta olennaisia toimia ei oltu aloitettu viiden vuoden kuluessa luvan lainvoimaiseksi tulosta. Yhden ympäristöluvan todettiin rauenneen lainsäädännön muutoksen takia jo vuonna 2015. Lisäksi yksi ympäristölupa raukesi määräaikaisena.

Varsinais-Suomen ELY-keskus ei siirtänyt ympäristöluvanvaraisten kohteiden valvontaa kaupungille vuonna 2022.

Vuoden 2022 lopussa Turussa oli yhteensä 46 kunnan valvomaan ympäristöluvanvaraista laitosta ja 23 laitosta, joilla ei ollut aktiivista valvontatarvetta, sekä 42 ELY-keskuksen valvomaan ympäristöluvanvaraista laitosta. Vuoden lopussa voimassa olevista kunnan valvomista ympäristöluvista metalliteollisuutta koski 2 kpl, energiantuotantoa 1 kpl, polttonesteiden jakelua tai varastointia 2 kpl, haihtuvien orgaanisten yhdisteiden käyttöä 3 kpl, louhintaa ja murskausta 4 kpl, mineraalituotteiden valmistusta 8 kpl, elintarvikkeiden valmistusta 7 kpl, eläinsuojan toimintaa 1 kpl, varikko- ja moottoriurheilutoimintaa 3 kpl, jätteiden tai jätevesien käsittelyä 13 kpl ja krematorion tai pieneläinkrematorion toimintaa 2 kpl.

Taulukko 1. Myönnettyjen, päättyneiden ja rauetettujen sekä kunnan valvontaan siirrettyjen ympäristöluvien määrät vuoden aikana sekä ympäristöluvanvaraisten laitosten määrä vuoden lopussa.

vuosi	myönnettyt ympäristöluvut	päättynyt määräaikainen lupa	päättynyt toiminta, lupa rauetettu	rauennut rekisteröitäessä/ ilmoitus	kunnalle siirretyt	ympäristöluvut yhteensä
2022	1	1	0	0	0	46
2021	2	1	3	2	0	48
2020	2	1	6	13	1	53
2019	1	2	1	25	1	71
2018	10		6			99
2017	6		5			104
2016	5		2			116
2015	8		1			113
2014	7		8			

2013	1	10
2012	8	2
2011	3	1
2010	7	0

2. YSL 115 § mukaiset yleiset ilmoituksenvaraiset kohteet

Vuoden 2022 alussa Turussa oli yksi yleisen ilmoitusmenettelyn mukainen kohde. Vuoden aikana ei tehty yleisen ilmoitusmenettelyn mukaisia päätöksiä. Vuoden 2022 lopussa yleisen ilmoitusmenettelyn mukaisia kohteita oli yksi (eläinsuoja).

Taulukko 2. Yleisen ilmoitusmenettelyn mukaisten ilmoitusten ja päättyneiden ilmoituksenvaraisten toimintojen määrät sekä ilmoituksenvaraisten laitosten määrä vuoden lopussa.

vuosi	käsitellyt ilmoitukset	ilmoituksenvarainen toiminta päättynyt	ilmoituksenvaraiset laitokset yhteensä
2022	0	0	1
2021	1	0	1
2020	0	0	0

3. YSL 116 § mukaiset rekisteröitävät kohteet

Vuoden 2022 alussa Turussa oli 86 ympäristönsuojelun tietojärjestelmään rekisteröityä kohdetta. Vuoden 2022 aikana rekisteröitiin yksi betoniasema. Lisäksi neljä rekisteröityä toimintaa päättyi vuoden aikana.

Vuoden 2022 lopussa Turussa oli yhteensä 83 ympäristönsuojelun tietojärjestelmään rekisteröityä laitosta. Rekisteröidyistä laitoksista energiantuotantolaitoksia oli 13 kpl, asfalttiasemia 2 kpl, betoniasemia ja betonituotetehtaita 4 kpl, kemiallisia pesuloita 4 kpl ja polttonesteen jakeluasemia 60 kpl.

Taulukko 3. Ympäristönsuojelun tietojärjestelmään vuoden aikana rekisteröidyt laitokset, rekisteröidyt laitokset, joiden toiminta on päättynyt vuoden aikana, sekä vuoden lopussa toiminnassa olevat rekisteröidyt laitokset yhteensä.

vuosi	rekisteriin lisätyt laitokset	rekisteröity toiminta päättynyt	rekisteröidyt laitokset yhteensä
2022	1	4	83
2021	1	1	86
2020	20	2	86
2019	25	2	68
2018	5		45
2017	4		41
2016	15		40

2015	9	25
2014	7	
2013	4	
2012	2	
2011	2	

4. Toiminnot, joilta ei edellytetä ympäristölupaa

Ympäristönsuojelu pyysi selvityksiä yrityksiltä, joiden toiminnan puutteista ilmoitettiin ympäristönsuojelulle. Ilmoitukset ovat voineet koskea esim. roskaantuneita piha-alueita tai yrityksen aiheuttamia ilmapäästöjä. Asioita selvitettiin yritysten edustajien kanssa ja tarvittaessa annettiin ohjeita tilanteen korjaamiseksi.

Rakennusjätteet

Rakennusten purkamisessa ja merkittävässä korjauksissa syntyvän jätteen lajittelua ja toimittamista hyötykäyttöön tai käsittelyyn valvottiin rakennusjäteilmoitusten avulla. Rakennusvalvonta toimitti ympäristönsuojelulle rakennus- tai purkamislupahakemuksen liitteenä olleen rakennusjäteilmoituksen. Joskus ilmoitus tuli suoraan purku-urakoitsijalta. Tarvittaessa hakijalta pyydettiin lisäselvityksiä tai loppuraportti purun jälkeen. Suurten purkukohteiden urakoitsijat toimittivat purun jälkeen jäteraportin kohteessa syntyneistä jätejakeista ja niiden toimituspaikoista. Vuonna 2022 rakennusjäteilmoituksia tarkastettiin 124 kappaletta ja jäteraportteja 16 kappaletta.

Ympäristönsuojelu antoi rakennusvalvonnalle pyynnöstä vuoden aikana 140 lausuntoa. Suurin osa lausunnoista koski rakennusvalvonnassa vireillä olleita rakennus- ja purkamislupia. Lausunnoissa pyydettiin rakennusvalvontaa lupaharkinnassaan kiinnittämään huomiota rakennuspaikan mahdollisesti pilaantuneeseen maaperään, rakennusten rakenteiden mahdolliseen pilaantuneisuuteen, purkujätteiden lajitteluun, jätevesiin ja luon- toarvoihin liittyviin asioihin sekä melu- ja pölyhaittojen välttämiseen.

Taulukko 4. Käsitellyt rakennusjäteilmoitukset vuosittain.

vuosi	käsitellyt rakennusjäteilmoitukset
2022	124
2021	135
2020	135
2019	104
2018	127
2017	134
2016	124
2015	128
2014	134
2013	106

2012	99
2011	119
2010	126

5. YSL 118 § mukaiset meluilmoitukset

Vuoden 2022 aikana tehtiin kaikkiaan 61 päätöstä meluilmoituksista. Päätöksistä 50 koski rakentamista ja työmaita ja 11 huvitilaisuuksia. Vuoden aikana lisääntyivät etenkin maalämpökaivojen poraamista koskevat ilmoitukset, joihin annettiin määräyksiä myös porausvesien käsittelyyn. Kauppatorin ympäristön maanalaisten tilojen rakentaminen jatkui.

Koronapandemia ei enää vaikuttanut tapahtumien määrään, ja ulkoilmatapahtumia järjestettiin vuonna 2022 jälleen runsaasti. Artukaisten kentällä järjestettiin ensimmäistä kertaa suuri konsertti.

Taulukko 5. Meluilmoituksista tehtyjen päätösten määrä vuosittain. Suluissa on eroteltu, liittykö päätös rakentamiseen ja työmaihin vai huvi- ja yleisötilaisuuksiin.

vuosi	meluilmoituksista tehtyjen päätösten määrä
2022	61(50/11)
2021	50 (45/5)
2020	34 (33/1)
2019	34 (22/12)
2018	32 (22/10)
2017	48 (36/12)
2016	30 (25/5)
2015	26 (18/8)
2014	23 (14/9)
2013	31 (23/8)
2012	31(23/9)
2011	36 (28/8)
2010	25 (19/6)

6. YSL 119-120 § koeluonteinen toiminta ja poikkeukselliset tilanteet

Vuonna 2022 ei tehty päätöksiä koeluonteiseen toimintaan ja poikkeuksellisiin tilanteisiin liittyvien ilmoitusten perusteella.

7. Maaperän pilaantuneisuuden valvonta

Maaperän puhdistamista koskevat asiat ratkaistaan ilmoitusmenettelyllä. Vuoden 2022

aikana ympäristönsuojelu teki yhteensä 15 päätöstä pilaantuneen maaperän puhdistamisesta ja antoi 12 pilaantunutta maaperää koskevaa lausuntoa.

Ympäristönsuojelu valvoi puhdistamispäätösten käytännön toteutusta tekemällä työmaakatselmuksia kunnostuskohteissa ja tarkastamalla kohteiden loppuraportit. Lisäksi ympäristönsuojelu valvoi työmaita, joissa rakentamisen yhteydessä jouduttiin ennalta tietämättä poistamaan haitta-ainepitoisia maa-ainesjätteitä, sekä työmaita, joissa riskinarvion perusteella ei ollut kunnostustarvetta, mutta joissa jouduttiin kaivamaan maaperästä haitta-ainepitoisia maa-aineksia. Erilaisia tutkimus- ja kunnostusraportteja tarkastettiin vuoden aikana 73 kpl.

Ympäristönsuojelu tarkasti myös, liittyikö vireillä oleviin kaavoihin, tiesuunnitelmiin ja kaivulupahakemuksiin mahdollisesti pilaantuneita maa-alueita. Maaperän tilan tietojärjestelmään perustuvia vastauksia lähetettiin kaavoittajille, tiesuunnitelmien tekijöille, konsulteille ja rakennusvalvonnalle vuoden aikana 100 kpl. Kukin vastaus sisälsi keskimäärin viiden kohteen raportit.

Tiedot kohteista, joissa epäillään maaperän pilaantuneisuutta tai on tehty maaperätutkimuksia tai -kunnostuksia, on merkitty maaperän tilan tietojärjestelmään (MATTI), jota päivitettiin säännöllisesti. Maaperän tilan tietojärjestelmässä olevat kohteet pyritään siirtämään pistemerkintöinä säännöllisesti myös kaupungin käytössä olevaan Locus Cloud -paikkatieto-järjestelmään, jolloin tieto mahdollisesti pilaantuneesta kohteesta oli myös kaupungin muiden organisaatioiden käytettävissä.

Taulukko 6. Pilaantuneen maaperän puhdistamista koskevat päätökset vuosittain.

vuosi	päätökset pilaantuneen maaperän puhdistamisesta tehdyistä ilmoituksista
2022	15
2021	10
2020	19
2019	5
2018	10
2017	8
2016	12
2015	10
2014	9
2013	9
2012	13
2011	13
2010	6

8. Ympäristönsuojelulain (527/2014) 16 luvun mukaisen jäteve-

sien käsittelyn ja johtamisen valvonta viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 16 luvun mukaisen jätevesien käsittelyn ja johtamisen viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla, talousjätevesien käsittelyvaatimuksista viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla annetun valtioneuvoston asetuksen (157/2017) sekä ympäristönsuojelumääräysten 7 §:n valvontaa toteutettiin vuonna 2022 maankäyttö- ja rakennuslain mukaisten lupakäsittelyjen yhteydessä lausuntoina rakennusvalvonnalle sekä lausuntoina kaavapoikkeamishakemuksista ja suunnittelutarveratkaisuista. Erilaisia jätevesien käsittelyyn liittyviä lausuntoja annettiin vuonna 2022 56 kappaletta.

Kesällä 2022 jatkettiin valvontaohjelman mukaisesti vuonna 2021 aloitettua valvontakampanjaa koskien jätevesien käsittelyä ja johtamista viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla. Kesän aikana Paattistenjoen ja Järvijoen ranta-alueilla selvitettiin yhteensä 90 kiinteistön jätevesien käsittelyn tilanne. Tarkastuksia tehtiin 75 kiinteistöllä, joista 60 kiinteistön omistajalle annettiin ympäristönsuojelulain mukainen kehoitus jätevesien käsittelyjärjestelmän parantamisesta/uudistamisesta. Tämä on huomattavasti enemmän kuin vuonna 2021, jolloin tarkastuksia tehtiin 60 ja kehoituksia annettiin seitsemän. Tarkastukset ja selvitykset kohdistettiin kumpanakin vuonna kiinteistöihin, joilla on ennen vuotta 2004 rakennettu jätevesien käsittelyjärjestelmä.

Lausuntojen ja valvontakampanjan lisäksi jätevesien käsittelyä valvottiin haittaperusteisesti ympäristönsuojeluun tulleiden yleisöilmoitusten pohjalta. Ilmoitusten perusteella kiinteistöille lähetettiin selvityspyyntöjä ja suoritettiin tarvittaessa tarkastuksia.

Ympäristönsuojelulain 156 d §:n mukaisia poikkeamispäätöksiä talousjätevesien käsittelyvaatimuksista annettiin vuonna 2022 kaksi kappaletta.

9. Valtioneuvoston asetuksen eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (1250/2014) valvonta

Turun kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen suoritti valvontasuunnitelman mukaisesti syksyllä 2022 valvontakampanjan koskien hevostallien lannan käsittelyä. Kampanjan aikana selvitettiin yhteensä 55 hevostallin lanta-asioita, mikä kattaa kaikki Turun kaupungin alueella tiedossa olevat hevostallit. Tiedot talleista saatiin pääasiassa eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisteristä. Hevostalleista hieman yli puolet oli alle 5 hevosen/ponin talleja, kun taas neljällä tallilla hevosten lukumäärä oli 20 tai enemmän.

Valvontakampanjan aikana tehtiin tarkastuksia 53 hevostallilla, joista 16 tallille annettiin huomautus puutteellisesta siirtolavan tai vastaavan alustan kattamisesta tai peittämisestä. Lisäksi kahdeksalle hevostallille annettiin tarkastusten perusteella ympäristönsuojelulain (527/2014) mukainen kehoitus esimerkiksi puuttuvan tai vuotavan lannan varastointitilan vuoksi.

Valvontakampanjan lisäksi nitraattiasetuksen toteutumista valvottiin haittaperusteisesti ympäristönsuojeluun tulleiden yleisöilmoitusten pohjalta. Ilmoitusten perusteella lähetettiin selvityspyyntöjä ja suoritettiin tarvittaessa tarkastuksia, pääasiassa lannan varastointiin ja aumaukseen liittyen.

10. Ympäristönsuojelumääräysten valvonta

Ympäristönsuojelumääräysten noudattamista valvottiin tarkastuskäynneillä ja esimerkiksi ympäristönsuojelu- sekä maankäyttö- ja rakennuslain mukaisten lupa-, lausunto- ja ilmoitusmenettelyjen yhteydessä. Määräyksiä valvottiin muun muassa melua, lannan varastointia, jätevesien käsittelyä ja öljysäiliöitä koskevien asioiden yhteydessä.

Ympäristönsuojelumääräyksistä voidaan erityisestä syystä myöntää poikkeaminen. Ympäristönsuojelumääräysten 14.3 §:n mukaisesta öljysäiliön poistamisvelvollisuudesta poikkeamisesta tehtiin vuoden 2022 aikana 44 päätöstä tapauksissa, joissa perustelujen katsottiin olevan riittävät.

Ympäristönsuojelumääräysten 7.3 §:ssä on asetettu vähimmäissuojaetäisyydet jätevesien käsittelyjärjestelmän ja puhdistettujen jätevesien purkupaikan sijoittamiselle. Vähimmäissuojaetäisyydestä voi hakea poikkeamista määräysten 7.4 §:n perusteella, mikäli poikkeamisesta ei arvioida aiheutuvan ympäristön pilaantumisen tai terveyshaitan vaaraa. Poikkeamispäätöksiä tehtiin vuoden 2022 aikana viisi kappaletta.

Jätelaki

Jätelain ja sen nojalla annettujen seudullisten jätehuoltomääräysten valvontaa tehtiin yritysten ympäristövalvonnan yhteydessä. Lisäksi yleisöilmoitusten perusteella valvottiin asuinkiinteistöjä. Ilmoitukset liittyivät yleensä jäteastioiden puuttumiseen, pihojen tai jätetilojen roskaantumiseen, puutteelliseen kompostointiin tai haittaeläinhavaintoihin. Kiinteistöjen haltijoille lähetettiin kirje, jossa kehoitettiin korjaamaan mahdolliset epäkohdat. Kirjeitä lähetettiin vuoden aikana 19 kpl.

Ympäristönsuojelulle ilmoitettiin myös kohteista, joissa puutarhajätettä oli viety esimerkiksi kaupungin puistoalueille. Koska puutarhajätteen läjittäminen ympäristöön katsotaan roskaamiseksi, ympäristönsuojelu lähetti ohjekirjeen puutarhajätteen oikeasta käsittelystä 10 asuinkiinteistölle.

Kaupungin Paikalla-palautepalvelun kautta ympäristönsuojelulle välitettiin vuoden aikana n. 130 roskaantumista, ympäristöä pilaavaa toimintaa tai puhtaanapitoa koskevaa asukaspalautetta. Palautteisiin vastattiin palautepalvelun kautta ja tapaukset käsiteltiin asian vaatimalla tavalla. Suurin osa roskaantumisolmoituksista tuli palautepalvelun kautta. Roskaantuneiden alueiden tarkastuksia tehtiin yli 150 kpl.

Yksityisten omistamilla kiinteistöillä kiinteistön haltijaa pyydettiin siivoamaan roskaantunut alue noin kuukauden sisällä tapauksesta riippuen. Talvikaudella määräajat olivat pi-

dempä. Määräajan jälkeen kohteeseen tehtiin jälkitarkastus. Vähäisemmissä roskaantumistapauksissa kiinteistön haltijaa kehoitettiin suullisesti siistimään alue ja hänen kanssaan sovittiin aikataulusta. Merkittävimmissä tapauksissa tarkastuksesta laadittiin pöytäkirja, joka lähetettiin kiinteistön haltijalle.

Kaupungin omistamilta maa-alueilla siivoustöitä hoidettiin yhteistyössä Kaupunkiympäristön palvelukokonaisuuden kaupunkiympäristön kunnossapidon ja Työllisyyden palvelukokonaisuuden kanssa. Yhteistyössä Kaupunkiympäristön palvelukokonaisuuden pysäköinninvalvonnan ja ajoneuvosiirtojen kanssa poistettiin myös kiinteistöille ja tiealueille hylättyjä romuajoneuvoja. Yhteistyö sujui joustavasti sähköpostitse ja puhelimitse.

Varsinais-Suomen ELY-keskus toimitti ympäristönsuojelulle tiedoksi 11 ilmoitusta jätteen hyötykäytöstä maarakennuksessa. Ympäristönsuojelu antoi yhden lausunnon jätteen pienimuotoisesta hyödyntämisestä maarakennuksessa.

Varsinais-Suomen ELY-keskus lähetti 37 hyväksymispäätöstä tai otetta jätehuoltorekisteristä tiedoksi ympäristönsuojelulle. Ne koskivat jätteen kuljettajien merkitsemistä jätehuoltorekisteriin (JL 94 §). Ympäristönsuojelu ei tehnyt vuoden 2022 aikana jätteen ammattimaista keräystoimintaa koskevia merkintöjä jätehuoltorekisteriin (JL 100 §).

Yli 1000 hengen yleisötapahtumien jätehuoltosuunnitelmat tarkastettiin ja toiminnan järjestäjille lähetettiin hyväksymiskirje, jossa annettiin tarvittaessa määräyksiä jätehuollon järjestämisestä. Tapahtumia järjestettiin vuonna 2022 17 kpl.

Yritystarkastukset, rakennusjäteilmoitukset, roskaukset, joista laadittiin pöytäkirja sekä useimmat kohteet, joihin lähetettiin esim. kompostointia tai muuta jätehuoltoa koskevia kirjeitä, merkittiin Locus Cloud -paikkatietojärjestelmään.

Jätehuoltoon liittyviä pienimuotoisia neuvonta- ja konsultointikäyntejä tehtiin noin 70 kiinteistöllä mukaan lukien kaupungin kiinteistöt. Vuoden 2022 aikana erityisesti rottahavaintoja tuli edelleen paljon, ja kohteita käytiin tarkastamassa yhdessä ympäristöterveyden kanssa. Neuvontaa ja ohjeistuksia annettiin niin jäteastioista, niille varattujen tilojen puhtaanapidosta kuin asianmukaisesta kompostoinnista

Kierrätyspisteet

Suomen Pakkauskierrätys Rinki Oy:n ylläpitämiä Rinki-ekopisteitä on Turussa 23 kpl. Pisteillä kerätään kotitalouksien lasi- ja kartonkipakkauksia, metallia ja osassa myös muovipakkauksia. Lounais-Suomen Jätehuolto Oy ylläpitää lisäksi täydentäviä kierrätyspisteitä, joita on 10 kpl ja joissa kerätään lasipakkauksia ja metallia. Kaikissa kierrätyspisteissä kerätään myös paperia Encore Ympäristöpalvelut Oy:n kanssa tehdyn sopimuksen nojalla.

Turussa on 54 paperinkeräyspistettä, joita jätteenkuljetusyrietykset ylläpitävät keräyspaperin tuottajayhteisön lukuun. Lisäksi Encore Ympäristöpalvelut Oy:llä on kierrätyspisteisiin kuulumattomia paperinkeräysastioita.

Paikalla-palautepalvelun kautta ja asukkaiden suorina yhteydenottoina tuli ympäristönsuojelulle 21 kpl kierrätyspisteisiin liittyviä palautteita, jotka välitettiin kommenttien kera Ringille ja/tai Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:lle.

Taulukko 7. Roskaantumisia ja jätehuoltoa koskevat tarkastukset ja neuvontakäynnit vuosittain.

vuosi	roskaantuneiden alueiden tarkastukset	neuvonta- ja konsultointikäynnit
2022	n. 150	n. 20
2021	n. 200	n. 70
2020	n. 190	n. 40
2019	n. 170	n. 25
2018	n. 170	n. 50
2017	n. 260	n. 35
2016	n. 300	n. 45
2015	n. 150	n. 20
2014	n. 100	n. 20
2013	n. 100	n. 20
2012	n. 100	n. 20
2011	n. 100	n. 22
2010	n. 100	n. 30

Jätteiden kansainväliset siirrot

Suomen ympäristökeskus vastaa jätteiden kansainvälisten siirtojen valvontaan liittyvistä viranomaistehtävistä, kuten jätesiirtolupien käsittelystä ja päätösten tekemisestä. Vuonna 2022 ympäristönsuojelulle ei toimitettu päätöksiä jätteiden kansainvälisistä siirroista eikä jätteiden siirtoihin liittyviä tarkastuksia tehty ympäristönsuojelun toimesta.

Merenkulun ympäristönsuojelulaki

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen valvoo huvivenesatamien jätehuoltoa ja huviveneistä peräisin olevien jätteiden vastaanottoa sekä hyväksyy huvivenesatamien jätehuoltosuunnitelmat. Vuonna 2022 tehtiin 16 päätöstä huvivenesataman jätehuoltosuunnitelman hyväksymisestä.

Vesilaki

Varsinais-Suomen ELY-keskukselle tehtiin Turussa vesilain mukaisia ruoppausilmoituksia 28 kpl koskien pääasiassa pienruoppauksia. ELY-keskukselle toimitetut ilmoitukset toimitettiin myös ympäristönsuojelun tarkastettaviksi. Lisäksi ympäristönsuojelu antoi viisi lausuntoa Etelä-Suomen aluehallintovirastolle tehdyistä vesilain mukaisista lupaha-

kemuksista sekä vastineen Vaasan hallinto-oikeudelle koskien valitusta aluehallintoviraston myöntämästä vesitalousluvasta.

Taulukko 8. Turun kaupungin alueella tehdyt ruoppausilmoitukset vuosittain.

vuosi	ruoppausilmoitukset
2022	28
2021	25
2020	32
2019	17
2018	26
2017	23
2016	29
2015	13
2014	21
2013	15
2012	17
2011	26
2010	20

Vesihuoltolaki

Vuonna 2022 tehtiin yksi päätös koskien liittymisvelvollisuutta vesijohto- ja viemäriverkostoon vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella.

Kalastuksen valvonta ja kalastusluvut

Kalastuksen valvontaa hoitivat Airisto-Velkuan ja Länsi-Suomen kalatalousalueiden kalastusvalvojat kaupungin toimeksiannosta. Airisto-Velkuan kalatalousalue suoritti Turun kaupungin vesialueilla valvontaa yhteensä 21 kertaa. Tavatuilta kalastajilta tarkistettiin luvat, jotka olivat valtaosin kunnossa. Länsi-Suomen kalatalousalueen suorittamasta valvonnasta ei saatu tietoja.

Vuonna 2022 kaupungin vesialueita vuokrasi 6 ammattikalastajaa.

Verkkokalastuslupia kaupungin kalastusalueille myytiin kaikkiaan 78 kpl ja muita kalastuslupia 405. Näistä yleiskalastuslupia oli 378 kpl, katiska- ja pitkäsiimalupia 18 kpl ja koukkukalastuslupia 9 kpl.

Maa-aineslaki

Vuoden 2022 lopussa Turun kaupungin alueella oli kaksi voimassa olevaa maa-aineslupaa. Maa-ainesten ottamisesta toimitetaan vuosittain raportti ympäristönsuojeluun ja ottomäärät merkitään NOTTO-järjestelmään. Maa-aineslupien mukaisilla alueilla suoritetaan vuosittain tarkastus toiminnan ja raportoinnin oikeellisuuden arvioimiseksi. Voimassa olevista maa-aineluvista toisessa ottotoiminta on päättynyt ja valvonta jatkuu maisemointityön osalta.

Luonnonsuojelualueiden valvonta

Luonnonsuojelualueiden rauhoitusmääräysten noudattamista valvotaan säännöllisesti maastokäyntien yhteydessä. Tyypillisiä rauhoitusmääräysrikkomuksia ovat mm. irrallaan olevat lemmikit, pyöräily maastossa alueilla, joilla se on kielletty, sekä yhä enenevässä määrin avotulen teko maastoon. Luvattomiin nuotioihin liittyy usein myös elävien puiden ja pensaiden katkominen sekä maapuiden keruu polttotarkoituksessa. Rauhoitusaikana valvotaan maastossa kulkemista luonnonsuojelualueilla sekä lintuluodoilla. Luonnonsuojelualueilla käytiin vuoden aikana viikoittain.

Metsästyslupien valvonta

Turun kaupungin omistamilla mailla oli metsästyslupa kahdeksalla metsästysseuralla. Seurojen nykyiset luvat ovat voimassa 28.2.2026 asti. Metsästysseurojen toimintaa valvottiin vuosiraporttien avulla sekä pitämällä yhteyttä seuroihin puhelimitse ja sähköpostitse. Seuroihin oltiin yhteydessä yhteensä noin 50 kertaa vuoden aikana.

Vieraspienpetopyyntiä ja luonnonsuojeluperusteista pienten hirvieläinten metsästystä jatkettiin Ruissalossa ympäristönsuojelun toimeksiannosta. Sopimuskumppanin metsästyksenvalvojat valvoivat Ruissalossa mm. koirakuria myös metsästyskauden ulkopuolella.

Maastoliikennelaki

Luvatonta maastoliikennettä valvotaan yhteistyössä rajavartiolaitoksen kanssa. Turun lentoaseman ympäristön maastossa tapahtuva luvaton ajo moottoripyörillä ja mönkijöillä on ollut ongelma jo vuosia. Rajavartiolaitokselle on myönnetty maanomistajan suostumus sakkomenettelyyn maastoliikennelain mukaisissa rikosasioissa Turun kaupungin omistamilla maa-alueilla Turun lentoaseman ympäristössä sekä Ruissalossa.

Turun kaupunki on hakenut yhdessä Ruskon kunnan ja Finavian kanssa Varsinais-Suomen ELY-keskukselta maastoliikennelain 8 §:n mukaista päätöstä moottorikäyttöisten ajoneuvojen käytön kieltämiseksi omistamillaan alueilla lentoaseman ympäristössä. Maanomistajan lupaa maastoajoon ei ollut aiemminkaan annettu, mutta yhteinen päätös mahdollisti maastomerkinnet koko alueella. Varsinais-Suomen ELY-keskus kielsi pää-

töksellään 3.2.2022 moottorikäyttöisten ajoneuvojen käyttämisen maastossa Turun lentokentän läheisyydessä Turun kaupungin ja Ruskon kunnan alueilla. Kielto tuli voimaan 1.4.2022 alkaen ja on voimassa toistaiseksi.

Ulkoilulain mukaiset leirintäalueilmoitukset

Vuonna 2022 käsiteltiin kolme tilapäistä leirintäaluetta koskevaa ilmoitusta.

Turun kaupungin alueella on kolme ulkoilulain mukaista pysyvää leirintäaluetta, joista on toimitettu ympäristönsuojelulle ulkoilulain mukainen ilmoitus pysyvästä leirintäalueesta. Vuoden aikana tarkastettiin kaksi pysyvää leirintäaluetta, Vepsän ja Ruissalon leirintäalueet.

Tutkintapyynnöt

Vuoden 2022 aikana ympäristönsuojelu teki yhden tutkintapyynnön poliisille koskien jätevesien johtamista.

Taulukko 9. Tehdyt tutkintapyynnöt vuosittain.

vuosi	tehdyt tutkintapyynnöt
2022	1
2021	1
2020	2
2019	1
2018	2
2017	-
2016	1
2015	3
2014	4
2013	3
2012	1
2011	-
2010	1

Arvio valvontasuunnitelman toteutumisesta

Valvontasuunnitelman mukaisesti ympäristönsuojelulle asetetaan vuosittaiset tavoitteet ja valvonnan painopistealueet. Valvontaohjelman mukaan vuonna 2021 määräaikaistarkastuksia oli suunniteltu toteutettavaksi ympäristöluvanvaraisissa kohteissa 17 kpl, rekisteröidyissä kohteissa 23 kpl ja maa-ainekohteissa 2 kpl. Suunnitellusta 42 tarkastuksesta 39 toteutui.

Tarkastamatta jääneistä kohteista yhden ympäristöluvanvaraisen kohteen toiminta ei ollut alkanut ja toisen toiminta oli päättynyt jo aiemmin. Jälkimmäisen kohteen ympäristölupa raukesi vuoden aikana määräaikaisena. Toteutumattomat määräaikaistarkastukset siirtyivät seuraavaan vuoteen. Muita tarkastuksia tehtiin yhteensä 1044 kpl. Tarkastusten perusteella annettuja ohjeita ja kehotuksia noudatettiin pääsääntöisesti hyvin. Näin ollen valvonnan vaikuttavuutta voidaan pitää melko hyvänä.

Taulukko 10. Valvontaohjelman mukaisten tarkastusten toteutuminen.

YHTEENVETO VALVONTAOHJELMAN MUKAISISTA MÄÄRÄAIKAISTARKASTUKSISTA 2022				
Yhteensä 1.1.2022	Laitoksen toimiala	Suunniteltu tarkastus	Toteutunut tarkastus	Yhteensä 31.12.2022
Ympäristöluvat				
3	Metalliteollisuus	2	2	2
1	Energiantuotanto	0	0	1
2	Polttoaineiden valmistus taikka kemikaalien tai polttoaineiden varastointi tai käsittely	0	0	2
3	Orgaanisia liuottimia käyttävä toiminta	3	3	3
4	Malmien ja mineraalien kaivaminen ja maaperän ainesten otto	1	0	4
8	Mineraalituotteiden valmistus	4	4	8
0	Nahan ja tekstiilien laitospäinen tuotanto ja käsittely	0	0	0
7	Elintarvikkeiden ja rehujen valmistus	0	0	7
1	Eläinsuojat	1	1	1
3	Liikenne	1	1	3
14	Jätteen ammattimainen tai laitospäinen käsittely sekä jätevesien käsittely	5	3	13
2	Muu toiminta	0	0	2
48	Yhteensä	17	14	46
Ympäristöluvat, ei aktiivista valvontatarvetta				
6	Perustusten boori-bentoniittikäsittely	0	0	6
17	Jätteen ammattimainen tai laitospäinen hyödyntäminen ja käsittely	0	0	17
23	Yhteensä	0	0	23
Rekisteröity toiminta				
13	Energiantuotanto	4	4	13
2	Asfalttiasemat	0	0	2
4	Betoniasemat ja betonituotetehtaat	0	0	4
62	Poltonesteiden jakeluasemat	19	19	60
5	Pesulat	0	0	4
86	Yhteensä	23	23	83
Ilmoituksenvarainen toiminta				
1	Eläinsuoja	0	0	1
1	Yhteensä	0	0	1
Maa-ainesluvat				
2	Maa-ainesluvat	2	2	2
2	Yhteensä	2	2	2
Ympäristöluvat, rekisteröity ja ilmoituksenvarainen toiminta ja maa-ainesluvat yhteensä				
160	Laitokset ja tarkastukset yhteensä	42	39	155